

EVLİLİĞE RIZA GÖSTERİLMESİ, ASGARİ EVLENME YAŞI VE EVLİLİĞİN TESCİLİNE DAİR SÖZLEŞME^{19,20}

Genel Kurul'un 7 Kasım 1962 tarihli 1763A (XVII) sayılı kararıyla imzaya ve onaya açılmıştır.

9 Aralık 1964 tarihinde 6. maddeye uygun olarak yürürlüğe girmiştir.

Sözleşmeciler Devletler,

Birleşmiş Milletler Şartı'na uygun olarak, ırk, cinsiyet, dil veya din ayrımcılığı yapılmaksızın herkesin insan hak ve özgürlüklerine evrensel olarak saygı gösterilmesini ve riayet edilmesini teşvik etmeyi *arzulayarak,*

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 16. maddesindeki şu ifadeleri *hatırlayarak,*

(1) Evlilik çağına varan her erkek ve kadın, ırk, uyrukluk veya din bakımlarından hiçbir kısıtlamaya tabi olmaksızın evlenmek ve aile kurmak hakkını haizdir. Her erkek ve kadın evlenme konusunda, evlilik süresince ve evliliğin sona ermesinde eşit hakları haizdir.

(2) Evlenme akdi ancak müstakbel eşlerin serbest ve tam rızasıyla yapılır.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun, 17 Aralık 1954'te 843 (IX) sayılı kararla, evlilik ve aileyle ilgili belirli bazı geleneklerin, eski yasaların ve uygulamaların, Birleşmiş Milletler Şartı ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde sayılan ilkelerle bağdaşmadığını dile getirdiğini *hatırlayarak,*

Kendini yönetemeyen ve vesayet altındaki ülkelerin bağımsızlıklarını kazanana dek idaresini yürüten veya bundan sorumlu olduğu varsayılan Devletler de dahil olmak üzere tüm Devletlerin, diğerlerinin yanı sıra, eş seçimi konusunda tam özgürlük sağlayarak, çocuk evliliklerini ve genç kızların ergenlik çağına gelmeden nişanlanmalarını ortadan kaldırarak, gerekli olan hallerde uygun cezalar getirerek ve tüm evliliklerin kaydının tutulacağı mülki veya başka nitelikte bir sicil oluşturarak, söz konusu gelenekleri, eski yasaları ve uygulamaları yürürlükten kaldırmak amacını taşıyan tüm uygun tedbirleri almaları gerektiğini *yeniden teyit ederek,*

19 Evliliğe Rıza Gösterilmesi, Asgari Evlenme Yaşı ve Evliliğin Tesciline Dair Sözleşme'nin (*Convention on Consent to Marriage, Minimum Age for Marriage and Registration of Marriages*) orijinal metni için bkz. <http://www2.ohchr.org/english/law/convention.htm> (erişim: 28 Eylül 2009).

20 Bu belgenin İngilizceden Türkçeye çevirisi Defne Orhun tarafından yapılmıştır.

Aşağıdaki hükümler üzerinde mutabakata varmışlardır:

Madde 1

1. Hiçbir evlilik, her iki tarafın da tam ve özgür rızası olmadan resmen akdedilemeyecektir; bu rıza, yasayla öngörüldüğü şekilde, gereken biçimde duyurulduktan sonra ve nikâh kıymaya yetkili merci ve şahitlerin huzurunda taraflarca dile getirilmedir.

2. Yukarıdaki 1. fıkrada yer alan ifadelere bakılmaksızın yetkili mercinin istisnai koşullar bulunduğu ve tarafın, yetkili bir merci huzurunda ve yasayla öngörülmuş olabilecek şekilde rızasını açıklamış ve geri çekmemiş olduğu konusunda ikna olması halinde taraflardan birinin hazır bulunması gerekli olmayacaktır.

Madde 2

İşbu Sözleşme'ye Taraf Devletler, evlilik için asgari yaş belirlemek üzere yasama tedbirleri alacaklardır. Yetkili bir mercinin, ciddi gerekçelere dayanarak, müstakbel çiftlere yaş konusunda bir muafiyet tanıdığı durumlar haricinde bu yaşın altındaki hiç kimse tarafından resmi bir evlilik akdi gerçekleştirilemez.

Madde 3

Tüm evlilikler, yetkili merci tarafından uygun bir resmi sicile kaydedilecektir.

Madde 4

1. İşbu Sözleşme, 31 Aralık 1963 tarihine dek, tüm Birleşmiş Milletler'e Üye Devletler veya uzmanlaşmış kurumların mensupları ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından bu Sözleşme'ye Taraf olmak üzere davet edilmiş başka bir Devlet adına imzaya açık tutulacaktır.

2. İşbu Sözleşme onaylama işlemine tabidir. Onay belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne sunulacaktır.

Madde 5

1. İşbu Sözleşme 4. maddenin 1. fıkrasında atıfta bulunulan tüm Devletlerin katılımına açık olacaktır.

2. Katılım, katılım belgesinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne tevdi edilmesiyle yürürlük kazanacaktır.

Madde 6

1. İşbu Sözleşme, sekizinci onay veya katılım belgesinin tevdi edildiği tarihi izleyen dokuzuncu günde yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Sözleşme, sekizinci onay veya katılım belgesinin tevdiinden sonra Sözleşme'yi onaylayan veya Sözleşme'ye katılan her Devlet açısından söz konusu Devlet'in onay veya katılım belgesini tevdi etmesini izleyen dokuzuncu günde yürürlüğe girecektir.

Madde 7

1. Herhangi bir Sözleşmeci Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne yazılı bildirimde bulunarak işbu Sözleşme'yi feshedebilirler. Bu fesih ihbarı, bildirim Genel Sekreter'e ulaştığı tarihten bir yıl sonra yürürlük kazanacaktır.

2. İşbu Sözleşme, tarafların sayısını sekizden daha aza düşüren fesih kararının yürürlük kazandığı gün yürürlükten kalkacaktır.

Madde 8

İşbu Sözleşme'nin yorumlanması veya uygulanması konusunda iki veya daha çok sayıdaki Sözleşmeci Devlet arasında çıkabilecek ve müzakere yoluyla çözülemeyen herhangi bir uyuşmazlık –eğer taraflar başka bir çözüm usulünde anlaşmamışlarsa– uyuşmazlığın bütün taraflarının talebi ile karara bağlanmak üzere Uluslararası Adalet Divanı'na götürülecektir.

Madde 9

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, tüm Birleşmiş Milletler'e Üye Devletlere ve işbu Sözleşme'nin 4. maddesi 1. fıkrasında öngörölmüş olan üye olmayan Devletlere aşağıdaki hususlarda bildirimde bulunacaktır:

- (a) 4. madde uyarınca edinilen imzalar ve onay belgeleri;
- (b) 5. madde uyarınca edinilen katılım belgeleri;
- (c) 6. madde uyarınca Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihi;
- (d) 7. maddenin 1. fıkrası uyarınca edinilen fesih ihbarları;
- (e) 7. maddenin 2. fıkrası uyarınca ilga.

Madde 10

1. Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça metinlerinin eşit derecede geçerli olduğu işbu Sözleşme, Birleşmiş Milletler arşivlerine tevdi edilecektir.

2. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Sözleşme'nin tasdikli suretini tüm Birleşmiş Milletler'e Üye Devletlere ve 4. madde 1. fıkrada öngörölmüş olan üye olmayan Devletlere iletcektir.